

บทที่ ๓

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่มุ่งศึกษา ในการศึกษานี้แบ่งประชากรในการศึกษาเป็น ๒ ลักษณะ คือ

หนังสือพิมพ์ หนังสือพิมพ์ที่เสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการทำแท้งในช่วงระยะเวลาที่ต้องการศึกษา คือตั้งแต่เดือนมกราคม ๒๕๖๔ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๖๕ มีจำนวนหนังสือพิมพ์เสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องทั้งสิ้น ๑๑ ฉบับ และมีจำนวนครั้งของการเสนอแต่ละฉบับแตกต่างกัน^๑

วุฒิสมาชิก วุฒิสมาชิกที่ดำรงตำแหน่งในระหว่างปี ๒๕๖๔-๒๕๖๕ ซึ่งเป็นสมัยที่มีการประชุมพิจารณากฎหมายการทำแท้งในวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๔ มีจำนวนทั้งสิ้น ๒๒๕ นาย^๒ แต่ถึงแก่กรรมแล้ว ๕ นาย การศึกษาทัศนคติของวุฒิสมาชิกมุ่งศึกษาประชากรทั้งหมดโดยการส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ (Mailed questionnaire) ไปถึงทุก ๆ คน แต่จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับมาอย่างสมบูรณ์จำนวน ๓๘ ฉบับ จึงได้เสนอผลของการวิจัยจากจำนวนวุฒิสมาชิก ๓๘ นาย

กลุ่มตัวอย่าง

หนังสือพิมพ์ การสุ่มกลุ่มตัวอย่างใช้วิธีการแบบ Purposive Sampling โดยเลือกหนังสือพิมพ์ที่มีลักษณะแตกต่างกัน ๒ ฉบับ คือหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ และหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ซึ่งหนังสือพิมพ์ ๒ ฉบับนี้เป็นหนังสือพิมพ์ที่เสนอเนื้อหา เรื่องการทำแท้งในอัตราสูงที่สุดเมื่อพิจารณาตามประเภทของ

---

^๑หนังสือพิมพ์และจำนวนครั้งของการเสนอถูกรายละเอียดในภาคผนวก ค.

^๒รายชื่อวุฒิสมาชิกถูกรายละเอียดในภาคผนวก ข.

หนังสือพิมพ์ ในการทำการวิเคราะห์ เนื้อหาจากหนังสือพิมพ์ จะศึกษาจาก
หนังสือพิมพ์ทั้ง ๒ ประเภทนี้^๑

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ก. การสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูล

๑. ด้านการวิเคราะห์เนื้อหา^๒

ตามวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการทำแท้ง
ระหว่างหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์สยามรัฐ และเพื่อทราบลักษณะของการนำเสนอเนื้อหา
เกี่ยวกับการทำแท้งระหว่างหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ใช้เครื่องมือวัดโดยการ
ทำเป็นตารางการวัดจำนวนคอลัมน์ / นิ้ว แยกตามประเภทของหนังสือพิมพ์ คือไทยรัฐ สยามรัฐ
และแยกตามลักษณะของการนำเสนอคือข่าวหรือบทความ

ในวัตถุประสงค์เพื่อทราบและเข้าใจถึงแนวโน้มของการเสนอเนื้อหาเกี่ยว
กับการทำแท้งระหว่างหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ใช้เครื่องมือในการวัดโดยการ
ทำเป็นตารางรหัส (Coding Sheet) เพื่อใส่จำนวน Theme ที่เกิดขึ้นในแต่ละประเด็น
อาศัยหลักการจัดแบ่งประเภทเพื่อศึกษาแนวโน้ม เห็นด้วย/เป็นกลาง/คัดค้าน การแก้ไขกฎหมาย
การทำแท้งตามแบบของโดโนฮิว (Donohew) ในการศึกษาเกี่ยวกับ Medicare ซึ่งเป็นการ
วิเคราะห์เนื้อหาเช่นเดียวกัน^๓ ประเภทต่าง ๆ ใช้วิธีการสุ่มแบบ Random Sampling เนื้อหา
ที่ต้องศึกษามาจำแนกประเภทต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษาจึงได้ประเภทต่าง ๆ ที่
เกิดขึ้นดังนี้

^๑ในการศึกษา เนื้อหาของหนังสือพิมพ์ของสำนักข่าวแห่งชาติ และวิจัยเรื่องสื่อมวลชน
พลังแฝงในการพัฒนาประเทศของบุญเลิศ ฤทธิรงค์ ได้ศึกษาหนังสือพิมพ์ไทยรัฐในการเป็นตัวแทน
ของหนังสือพิมพ์ประเภทแพร่หลายทั่วไป และหนังสือพิมพ์สยามรัฐในการเป็นตัวแทนของหนังสือพิมพ์
ประเภทคุณภาพ

^๒ดูตัวอย่างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคผนวก ง.

^๓Richard W. Budd., Robert K. Throp. and Lewis Donohew, Content
Analysis of Communication (New York: The Macmillan Company, 1967), p. 47.

ประเภทต่าง ๆ ที่มุ่งศึกษา

การจัดแบ่งประเภท เพื่อการพิจารณาแนวโน้มของการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการทำแท้งอย่างถูกต้องตามกฎหมายมี ๓ ประเภทหลักคือ แนวโน้มสนับสนุนการทำแท้ง แนวโน้มที่คัดค้านการทำแท้ง และแนวโน้มที่เป็นกลาง ในแต่ละประเภทให้คำนิยาม (Operational Definition) ไว้หลายประเภท โดยให้มีค่าคะแนนเท่ากันทุกประการ ตัวอย่างเช่น ข่าวดูหรือบทความใดเข้าข่ายข้อใดข้อหนึ่งตั้งแต่ข้อ ๑.๑ ถึง ๑.๔ ก็ถือว่าแนวโน้มที่สนับสนุนการทำแท้ง การแบ่งประเภทของแนวโน้มในการเสนอเนื้อหาข่าวสารมีดังต่อไปนี้คือ

๑. แนวโน้มที่เห็นด้วยหรือสนับสนุนการทำแท้งอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

ซึ่งสามารถพิจารณาได้จาก

๑.๑ การกระทำที่สนับสนุนการทำแท้ง

คือการกระทำที่เกิดขึ้นในสังคม เพื่อสนับสนุนการทำแท้งอย่างถูกต้องตามกฎหมาย อาทิ เช่น การจัดสัมมนาหรือเปิดอภิปรายในหัวข้อที่มีแนวโน้มสนับสนุนการทำแท้ง

๑.๒ ถ้อยคำที่โจมตีบุคคลที่คัดค้านการทำแท้ง

เช่น การกล่าวโจมตี พ.อ. จำลอง ศรีเมือง

๑.๓ ถ้อยคำที่สนับสนุนบุคคลที่เห็นด้วยกับการทำแท้ง

เช่น การกล่าวถึงบุคคลในวงการแพทย์ที่เห็นด้วยกับการทำแท้งอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

๑.๔ กฎหมายควรจะผ่าน

เช่น การให้เหตุผลว่า เพราะกฎหมายเดิมมีข้อบกพร่อง ไม่เหมาะสมกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และกฎหมายฉบับใหม่นั้นมีความเหมาะสมกว่า อีกทั้งไม่ใช่การทำแท้งโดยเสรี แต่การที่กฎหมายจะออกนั้นควรระบุขอบเขตและเงื่อนไขให้ชัดเจน

๑.๕ การกระทำที่คัดค้านการหาทางเลือกอื่น ๆ นอกจากการออกกฎหมาย

เช่นการกล่าวว่วาริธีการอื่น ๆ เช่นการคุมกำเนิด การวางแผนครอบครัว ไม่สามารถจะช่วยแก้ปัญหาได้

๑.๖ ผลดีที่เกิดขึ้นในการแก้ไขกฎหมายการทำแท้ง

เช่นการให้เหตุผลว่า อันจะเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาด้านต่าง ๆ ทั้งด้านสังคม ด้านเศรษฐกิจ หรือเพื่อสุขภาพของผู้เป็นแม่ที่มีต่อลูก ขจัดปัญหาทางสังคม และเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น

๑.๗ ผลเสียที่จะเกิดจากการไม่แก้ไขกฎหมายการทำแท้ง

เช่น การเสียชีวิตจากการทำแท้งของหมอเถื่อน การฆ่าทารก ปัญหาเด็กขาดรัก ขาดการศึกษาและถูกทอดทิ้ง สภาพความเจ็บปวดทางร่างกายและจิตใจในกรณีตั้งครรภ์ในกรณีที่ไม่ต้องการ การวางแผนครอบครัวล้มเหลว มารดาที่เกิดโรคระหว่างการตั้งครรภ์สามารถทำให้ เด็กพิการได้

๑.๘ คำพูดที่สนับสนุนการทำแท้งอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

เช่น คำพูดใน เนื้อหาที่ เป็นการสัมภาษณ์ ให้ความคิดเห็นจากบุคคลต่าง ๆ ทั้งนี้ เหตุผลอาจจะ เป็นไปตามการพิจารณาประเภทที่กล่าวมาแล้ว

๒. แนวโน้มที่คัดค้านการทำแท้งอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

คือลักษณะของ เนื้อหาที่แสดงในทิศทางคัดค้าน ซึ่งสามารถพิจารณาในด้านตรงข้ามกับแนวโน้มที่เห็นด้วยดังต่อไปนี้ คือ

๒.๑ การกระทำที่คัดค้านการทำแท้ง

เช่น การลาออกจากตำแหน่ง เลขาธิการนายกรัฐมนตรีของ พ.อ. จำลอง ศรีเมือง การรณรงค์หรือการประท้วงคัดค้านการทำแท้งอย่างถูกต้องตามกฎหมาย การโกนศีรษะประท้วง การจัดสัมมนาหรือ เปิดอภิปรายในหัวข้อที่มีแนวโน้มคัดค้านการทำแท้งอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

๒.๒ ถ้อยคำที่สนับสนุนบุคคลที่คัดค้านการทำแท้ง

เช่น การกล่าวสนับสนุน พ.อ. จำลอง ศรีเมือง การกล่าวถึงบุคคลในวงการแพทย์ที่คัดค้านการทำแท้ง

๒.๓ ถ้อยคำที่โจมตีบุคคลที่สนับสนุนการทำแท้ง

เช่น โจมตีบุคคลที่เคยสนับสนุนการทำแท้งแต่ เปลี่ยนมา เป็นคัดค้านการทำแท้ง

๒.๔ กฎหมายไม่ควรจะผ่านเพราะไม่มีความรัดกุม

เช่น ให้เหตุผลว่ามีขอบ เขตกว้างขวาง และเป็นกฎหมายการทำแท้งโดย เสรี

๒.๕ การเสนอให้ใช้ทางเลือกอื่น

เช่น ให้แก้ที่ต้นเหตุคือการคุมกำเนิด วางแผนครอบครัว การแก้ปัญหาที่ต้นเหตุ คือ ผู้ชาย การให้สื่อมวลชนช่วยในการให้ความรู้ การให้การศึกษาในเรื่องเพศ และการใช้ธรรมชาติในการข่มใจ

๒.๖ ผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการแก้ไขกฎหมายการทำแท้ง

เช่น วัยรุ่นจะมีเสรีภาพด้านเพศสัมพันธ์มากขึ้น ศิลธรรมอันดีเสื่อมลง และเด็กเป็นผู้บริสุทธิ์ การทำแท้ง เป็นการทำลายผู้บริสุทธิ์

๒.๗ ผลดีที่จะเกิดจากการไม่แก้กฎหมายการทำแท้ง

เช่น จะดำรงไว้ซึ่งศีลธรรมอันดีของชาติ

๒.๘ คำพูดที่คัดค้านการทำแท้งอย่างถูกต้องตามกฎหมาย

เช่น คำพูดในเนื้อหาที่เป็นการล้มล้าง ให้ความคิดเห็นจากบุคคลต่าง ๆ โดยตรง ทั้งนี้เหตุผลอาจจะ เป็นไปตามประเภทที่กล่าวมาแล้ว

๓. แนวโน้มนที่เป็นกลาง

เป็นการเสนอเนื้อหาที่มุ่งให้ข้อเท็จจริง (Facts) หรือความรู้ (Knowledge) โดยไม่มีการแสดงข้อคิด เห็นหรือ เหตุผลในแนวโน้มนที่ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยต่อการทำแท้งอย่างถูกต้องตามกฎหมาย เช่น

- การให้ความรู้ เกี่ยวกับ เนื้อหาของกฎหมายการทำแท้งฉบับเก่าและฉบับใหม่
- ความเป็นมาของการทำแท้ง
- รายงานการประชุมสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสมาชิกในการพิจารณากฎหมายการทำแท้งฉบับใหม่
- ประวัติและตัวอย่างความเป็นมาของการทำแท้งของประเทศไทยสมัยโบราณ
- ความเป็นมาของการจัดสัมมนา สถานที่ เวลา
- ฯลฯ

๒. การสำรวจทัศนคติของวุฒิสมาชิก

ส่วนการศึกษาเพื่อทราบทัศนคติของวุฒิสมาชิกเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ และประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะวุฒิสมาชิก ใช้เครื่องมือในการวิจัย คือแบบสอบถาม โดย

ส่งทางไปรษณีย์เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูล และการคำนวณด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS จึงได้กำหนดเลขรหัสกำกับหน้าคำตอบและคอลัมน์ของคำตอบไว้ล่วงหน้า (Pre-Coded Questionnaire and Pre-Formatted Questionnaire)^๑ จำนวนข้อคำถามแบ่งเป็น ๗ ข้อใหญ่ ๆ ด้วยกัน^๒ ดังนี้

- ตอนที่ ๑ ประเภทของหนังสือพิมพ์ที่อ่านและสาเหตุของการเลือกอ่าน หรือไม่อ่านหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและสยามรัฐ
- ตอนที่ ๒ เปรียบเทียบความน่าเชื่อถือต่อข่าวที่เสนอในหนังสือพิมพ์ ๒ ประเภท
- ตอนที่ ๓ ความเห็นของวุฒิสมาชิกต่อแนวโน้มของเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการทำแท้งในหนังสือพิมพ์ ๒ ประเภท
- ตอนที่ ๔ ประโยชน์ของข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ในการนำไปใช้ในด้านต่าง ๆ ของวุฒิสมาชิก
- ตอนที่ ๕ ทักษะของวุฒิสมาชิกต่อการปฏิบัติหน้าที่ของสื่อมวลชน
- ตอนที่ ๖ เปรียบเทียบรูปแบบของการนำเสนอเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับการทำแท้งระหว่างหนังสือพิมพ์ ๒ ประเภทตามทักษะของวุฒิสมาชิก
- ตอนที่ ๗ ความคิดเห็นและการลงคะแนนเสียงเกี่ยวกับการแก้ไขกฎหมายการทำแท้งของวุฒิสมาชิก

คำถามในข้อตอนหนึ่ง เป็นคำถามทั้งแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions) ส่วนในข้อคำถามอื่น ๆ เป็นแบบปลายปิด (Close-Ended Questions) ประกอบด้วยคำถามที่มีการวัดแบบประเมินค่า (Rating Scale) ประเภท ๕ ระดับ และแบบสอบถามที่ให้เลือกคำตอบที่ถูกต้องเพียงข้อเดียว

^๑ เสาวลักษณ์ เปี่ยมปิติ, คู่มือการออกแบบสอบถามและการเตรียมข้อมูลสำหรับใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการทำตารางสถิติ (กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานครการพิมพ์, ๒๕๒๒), หน้า ๔๖.

^๒ ดูตัวอย่างแบบสอบถามในภาคผนวก ง.

ข้อมูลที่ได้จากทัศนะของวุฒิสมาชิกจะได้นำมายืนยันกับข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาอีกชั้นหนึ่งด้วย

ข. หน่วยที่ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา (Unit of Content Analysis)

ในส่วนของ การวิเคราะห์เนื้อหาจากหนังสือพิมพ์นั้น ปริมาณการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการทำแท้ง และลักษณะของการนำเสนออันได้แก่การแยกพิจารณาว่าเป็นข่าวหรือบทความนั้น ใช้หน่วยของการวัดเป็นคอลัมน์/นิ้ว ส่วนการพิจารณาแนวโน้มของการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการทำแท้ง เพื่อพิจารณาหาความสมดุลย์ของเนื้อหา (Balance) ใช้วิธีการ Thematic Analysis^๑ คือการพิจารณาแนวคิดหลัก (Theme) ที่มีลักษณะอาจจะเป็นประโยคธรรมดาหรือประโยคที่ซับซ้อน หรือบางกรณีอาจจะ เป็นย่อหน้าก็ได้ ในที่นี้การพิจารณาแนวคิดหลัก (Theme) อาศัยการพิจารณา เป็นย่อหน้า แต่บางกรณีขึ้นย่อหน้าใหม่มีเพียงสองบรรทัดและใจความสอดคล้องกับย่อหน้าเดิม ก็คงถือเป็นแนวคิดหลัก (Theme) เดียวกัน อาจกล่าวได้ว่าเป็นการพิจารณาถึงความหมายที่มีอยู่ และสามารถจัดเข้าประเภทใดประเภทหนึ่งตามที่แบ่งไว้ได้ก็ถือเป็น ๑ แนวคิดหลัก (Theme) ที่เกิดขึ้น

เนื่องจากการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อที่สาม ซึ่ง เป็นการวิเคราะห์แนวโน้มของการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการทำแท้งระหว่างหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและสยามรัฐ เป็นการคำนวณเฉพาะในการวิเคราะห์เนื้อหา ด้วยเหตุนี้จึงใคร่ขออธิบาย เพื่อเป็นแนวทางในการตีความหมายดังนี้ คือ เมื่อได้จำนวนหน่วยที่เราวิเคราะห์คือ แนวคิดหลัก (theme) ที่แยกตามประเภทของแนวโน้มที่แบ่งไว้แล้วนั้น เช่น สมมติว่ามีจำนวนหน่วยหรือที่เห็นด้วย ๓๗ หน่วย ไม่เห็นด้วย ๔๒ หน่วย จำนวนหน่วยทั้งหมดที่เกี่ยวข้องใน เนื้อหาที่ต้องการศึกษาทั้งสิ้นเท่ากับ ๗๙ หน่วย จำนวนหน่วยที่ไม่เกี่ยวข้อง ๑๑ หน่วย นำค่าเหล่านี้มาแทนในสูตร The Coefficiency of Imbalance^๒

^๑รายละเอียดวิธีการ Thematic Analysis ุ้ได้ใน Budd, Throp and Donohew, Content Analysis of Communication, p. 47.

^๒สูตร The Coefficiency of Imbalance ในสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

ผลที่คำนวณได้ทางสถิติจะมีค่าระหว่าง - ๑ ถึง + ๑ ซึ่งค่าลบหมายถึงการ เสนอ เนื้อหาที่มีแนวโน้มที่ไม่เห็นด้วย ส่วนค่าบวกหมายถึงการ เสนอ เนื้อหาที่มีแนวโน้มที่เห็นด้วย ส่วนค่าระหว่าง - ๐.๐๑ ถึง + ๐.๐๑ เป็นค่าที่มีความ เป็นกลางในการ เสนอ เนื้อหาเรื่องการทำแท้งอย่างถูกต้องตามกฎหมาย^๑

ในการวัดจำนวนคอลัมน์/นิ้วของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ เนื่องจากหนังสือพิมพ์ทั้งสองฉบับมีจำนวนคอลัมน์/นิ้วไม่เท่ากัน ดังนั้น เพื่อการวัดเป็นมาตรฐานเดียวกัน และความถูกต้องของผลการวิจัยได้ใช้เทียบตารางคอลัมน์/นิ้วของหนังสือพิมพ์แต่ละฉบับ แล้วจึงนำเอาปริมาณคอลัมน์/นิ้วที่วัดได้มา เปรียบ เทียบ เนื้อที่ทั้งฉบับของหนังสือพิมพ์นั้น ๆ ก่อนที่จะนำมาคำนวณค่าทางสถิติตามสมมุติฐานแต่ละข้อต่อไป

ค. การทดสอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๑. การวิเคราะห์ เนื้อหา ในการศึกษาถึงแนวโน้มของการ เสนอ เนื้อหาเกี่ยวกับการทำแท้งได้จากการจัดแบ่งประเภทเพื่อทำตารางลงรหัส (Coding Sheet) ซึ่งการแบ่งประเภท เปรียบ เสมือน เป็น เครื่องบ่งชี้ที่สำคัญในการวิเคราะห์ เนื้อหา จึงมีการทดสอบ เครื่องมือดังต่อไปนี้

- ๑.๑ การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) โดยการสุ่มตัวอย่าง เนื้อหา ทำการศึกษาและให้ผู้เชี่ยวชาญ ๒ ท่านและผู้ที่จะทำการวิเคราะห์ เนื้อหา นั้นพิจารณาแต่ละบุคคล จะพิจารณา เนื้อหา นั้นแยกตามความรู้สึกของตนเอง แล้วนำผลจากการพิจารณา นั้นมาจัดแบ่งประเภทที่มีความเห็นตรงกัน

---

^๑John Crothers Pollock and Christopher L.Guidette, " Mass Media Crisis, and Political Change : A Cross-National Approach," in Communication Yearbook 4 , ed. Dan Nimmo (U.S.A.,International Communication Association , 1980) p.57

๑.๒ การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ในเรื่องการวิเคราะห์
เนื้อหา มีการทดสอบความเชื่อมั่นโดยอาศัยหลักการคำนวณของ ฮอลดี
Holsti^๑

$$\text{สูตร } R = \frac{2(C_1, C_2)}{C_1 + C_2}$$

$C_1, C_2 =$ เป็นจำนวนของประเภทที่ผู้ลงรหัส ๒ คนมีความ
เห็นตรงกัน

$C_1 + C_2 =$ เป็นจำนวนของประเภททั้งหมดที่ผู้ลงรหัสทั้งสอง
พิจารณา

สำหรับค่าที่คำนวณได้ออกมา ตามหลักการของ Goldsen and Kaplan
นั้นไม่ควรมิต่ำกว่า ๐.๗๕^๒ จึงจะถือว่ามีความเชื่อมั่น (Reliability) สูง

การคำนวณค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

การแบ่งประเภทเพื่อนำมาศึกษาแนวโน้มของการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับ
การทำแท้งมีค่า

$$C_1, C_2 = 28$$

$$C_1 + C_2 = 50$$

$$\therefore R = 1.12$$

แสดงว่าถ้าพิจารณาตามหลักการที่กล่าวมาแล้ว จะพบว่ามีความเชื่อมั่น
ของการแบ่งประเภทอยู่ในระดับสูง

๒. การออกแบบสอบถาม

การออกแบบสอบถาม เพื่อทราบทัศนคติของวุฒิสมาชิก เกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และ
ประโยชน์ของหนังสือพิมพ์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะวุฒิสมาชิก และเพื่อเปรียบเทียบข้อมูลเรื่อง

^๑Budd, Throp and Donohew, Content Analysis of Comm., p. 68

^๒Ibid., p. 69.

ลักษณะปริมาณและแนวโน้มของการเสนอข่าวสารที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์กับจาก วุฒิสมาชิกในเรื่องเกี่ยวกับการทำแท้ง การจัดทำแบบสอบถามได้มีการปรึกษาคณะอาจารย์ที่ปรึกษา และคณะกรรมการดำเนินการสอบ เพื่อให้แบบสอบถามมีความเที่ยงตรง และความเชื่อถือได้ของ เครื่องมือ ทั้งนี้เพื่อให้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวัดได้ในสิ่งที่ต้องการวัด (Measure what to measure) ความเที่ยงตรงโดยวิธีการเช่นนี้ คือ ความเที่ยงตรงตามที่เป็นเด่นชัด (Face Validity)

เมื่อแบบสอบถามมีความเที่ยงตรงและความเชื่อถือได้เป็นที่พอใจแล้ว นำแบบสอบถามมากำหนดรหัสในคำถามและตัวเลือก จัดทำสมุดรหัส (Code Book) เพื่อประมวลข้อมูลด้วยเครื่องจักร (Computer) ต่อไป

ง. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิเคราะห์เนื้อหาเกี่ยวกับการทำแท้งในหนังสือพิมพ์ทุกฉบับได้ข้อมูลจากสมาคมพัฒนาประชากรและชุมชนแห่งประเทศไทย ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ และข้อมูลด้านปริมาณเนื้อหาของหนังสือพิมพ์ทั้งฉบับได้มาจากสำนักพิมพ์ไทยรัฐ และสำนักพิมพ์สยามรัฐ

การส่งแบบสอบถามไปยังวุฒิสมาชิกตามรายชื่อ ซึ่งได้ข้อมูลเกี่ยวกับรายชื่อ และที่อยู่มาจากหนังสือรัฐสภาสาร และจากห้องสมุดรัฐสภา จำนวนแบบสอบถามที่ส่งและได้ตอบกลับมา ครั้งแรกจำนวน ๓๔ ฉบับ และได้ส่งครั้งที่สองในวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๒๖ ได้ตอบกลับมาในระยะเวลา ๑ อาทิตย์อีก ๔ ฉบับ ส่งกลับคืนมาโดยไม่มีผู้รับ ๔ ฉบับ รวมทั้งสิ้นได้รับแบบสอบถาม ๔๓ ฉบับ

จ. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรต้น หมายถึงหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทแพร่หลายทั่วไปและหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ประเภทคุณภาพ

ตัวแปรตาม ได้แก่ปริมาณการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการทำแท้ง โดยการวัดเป็นจำนวนคอลัมน์/นิ้ว

และลักษณะของการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการทำแท้งโดยการวัดเป็นจำนวนคอลัมน์/นิ้ว

และแนวโน้มของการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการทำแท้ง พิจารณาตามการแบ่งประเภทที่กำหนดไว้

นอกจากนี้ยังมีการวัดทัศนคติของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่มีต่อหนังสือพิมพ์ เพื่อนำผลที่ได้มาสนับสนุนผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์เนื้อหา

จ. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

วัตถุประสงค์ที่ ๑ เพื่อเปรียบเทียบปริมาณการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการทำแท้งระหว่างหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ใช้การวัดเป็นคอลัมน์/นิ้ว

วัตถุประสงค์ที่ ๒ เพื่อทราบลักษณะของการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการทำแท้งระหว่างหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ใช้การวัดเป็นคอลัมน์/นิ้ว

ตามวัตถุประสงค์ทั้ง ๒ ข้อใช้การคำนวณหาค่าความแตกต่างโดยใช้ Two-way ANOVA Fixed Effect with Unequal's'n

วัตถุประสงค์ที่ ๓ เพื่อทราบและเข้าใจถึงแนวโน้มของการเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับการทำแท้งระหว่างหนังสือพิมพ์ไทยรัฐและหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ใช้การวัดเป็น Theme แล้วนำมาคำนวณหาค่า The Coefficiency of Imbalance ซึ่งเป็นการคำนวณในหลักการวิเคราะห์เนื้อหาที่มีสูตรดังนี้^๑

$$Cf = \frac{f^2 - fu}{rt} \quad \text{ถ้า } f > u$$

$$Cu = \frac{fu - u^2}{rt} \quad \text{ถ้า } u > f$$

f = จำนวนหน่วยที่เห็นด้วยกับการแก้ไขกฎหมายการทำแท้ง

u = จำนวนหน่วยที่ไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขกฎหมายการทำแท้ง

r = จำนวนหน่วยรวมทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขกฎหมายการทำแท้ง

t = จำนวนหน่วยรวมทั้งหมดหมายความถึงหน่วยที่เห็นด้วยและไม่เห็นด้วย และหน่วยที่ไม่เกี่ยวข้องต่อเรื่องที่จะวิเคราะห์

วัตถุประสงค์ที่ ๔ เพื่อเปรียบเทียบข้อมูล เรื่องลักษณะ ปริมาณและแนวโน้มของ การ เสนอข่าวสารที่ได้จากการวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือพิมพ์ กับจากวุฒิสมาชิกในเรื่อง เดียวกัน

วัตถุประสงค์ที่ ๕ เพื่อทราบทัศนะของวุฒิสมาชิกเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และประ- โยชน์ของหนังสือพิมพ์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ในฐานะวุฒิสมาชิก

วัตถุประสงค์ที่ ๔ และวัตถุประสงค์ที่ ๕ ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติแบบ เชิงพรรณนา (Descriptive Method) โดยการหาค่าสถิติพื้นฐานของข้อมูลจากแบบสอบถามทั้งหมด โดยคำนวณหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และฐานนิยม (Mode)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย